

Filosofie a filosofové

Otázku „co to je filosofie“ si většinou klade někdo, kdo má jen mizivé zkušenosti s „filosofií“ a neví si s ní rady (nehledě na to, že na podrobném vysvětlení obvykle netrvá). Nechápu proto, proč se většina autorů „úvodů do filosofie“ pokouší to zařadit hned na začátek svých výkladů. „Filosofie“ jako taková sama o sobě přece ‚neexistuje‘, je to jen naše abstraktní konstrukce, vytvořená na základě nesčetných zkušeností se setkáním s některými jednotlivými (živými) filozofy, obvykle však jen na základě setkání s jejich výroky, texty nebo celými knihami. A i to může ještě stále být poněkud matoucí vyjádření, neboť s knihou nebo i krátkým textem se můžeme setkat jen tak, že před sebou máme papír popsaný nebo potištěný nějakými značkami; a z těch značek vůbec nepoznáme, že jde (anebo že by mohlo jít) o „filosofii“. A podobně je tomu i se setkáním s nějakým živým filozofem: že to je filozof, nepoznáme na tom, jak vypadá, ale musíme sledovat, jak se chová a jak jedná, a ani na tom ta filozofičnost není vidět (i když leccos může vypadat divně, jak víme předem ovšem jen z historie). A když k nám promlouvá, nerozpoznáme, že jde o filozofii, pokud na to nejsme náležitě připraveni; ostatně neslyšíme přímo, co říká, jen slyšíme, že mluví (pokud ovšem předem víme, co to znamená mluvit).

(Písek, 140913-1.)